

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 23.03.19

Av Beate Alstad

IVF behandling og seksualitet.

I Norge sliter ett av seks par med å bli gravide, og når man har forsøkt i ett år defineres de som ufrivillig barnløse. For mange blir løsningen å befruktes utenfor kroppen ved hjelp av en såkalt IVF behandling. IVF kalles ofte prøverørsbehandling og er den vanligste formen for assistert befruktning i Norge i dag. Behandlingen blir brukt ved vansker med egglosning, blokkerte eggledere og nedsatt sædkvalitet.

I dagens samfunn venter man gjerne lenge med å stifte familie og få barn. Dette er en av grunnene til at mange får problemer med å bli gravide.

I en artikkel publisert i Tidsskriftet for Den norske legeforening kom det frem at cirka 70% av alle par som får assistert befruktning ved en offentlig fertilitetsklinikk, får barn innen tre år.

Dette er gode tall, men det er viktig at man kommer til klinikken så ung som mulig. Noen kan ha god eggstokk kapasitet når de nærmer seg førti, mens hos andre kan den gå ned lenge før.

Råd fra IVF klinikker er at når man har forsøkt å bli gravid i ett år uten å lykkes, bør man oppsøke helsehjelp da det er ingen vits i å prøve og prøve.

Men hvordan er det med sexlysten og seksuallivet når man prøver over lengre tid å bli gravid? Jeg møter flere par i min sexolog praksis som har problemer med å finne tilbake til intimiteten etter å ha gått gjennom en IVF behandling, og som søker hjelp for å få tilbake sexlysten.

Men er det en myte eller er det fakta at en frykt for barnløshet og IVF behandling dreper sexlysten og fruktbarhet?

Forsker og professor, Lior Lowenstein fra Rambam Health Care Campus i Israel, forteller at frykten for å bli gravid gjør begge kjønn mindre fruktbare, og også mindre interessert i sex. Menns sædkvalitet blir dårligere av å prøve på å bli gravid gang på gang, og det mannlige hormonet testosteron synker. Løsningen ser ut til å være å nyte sex for sexens skyld og ikke med tanke på å bli gravid.

Ironisk nok viser forskningen at det å klare å bli gravid og få barn også dreper kvinnens interesse for sex i opptil et halvt til ett år etter fødselen. Fram mot fødselen stiger kvinnens sexlyst og interesse for sex, men så stuper sexlysten nesten til nullpunktet etter at barnet fødes. Hos mannen er det faktisk helt motsatt da testosteronet går ned under svangerskapet, og deretter opp igjen etter fødselen.

Lowenstein konkluderer med at en prøverørsbehandling kan være en stor påkjenning på paret mens det pågår, men også etter fødselen er parforholdet truet da morens intimitet rettes mest mot barnet.

En annen viktig årsak etter fødsel er at ved amming utløses oksytocin, og mange kvinner kan føle at de får nok hudkontakt ved ammingen, slik at de ikke har det samme behovet for å få det hos partneren. Dette kan føre til at mange menn føler seg tilsidesatt i denne perioden.

Derfor bør alle par få informasjon og veiledning om seksualitet for å forebygge og styrke paret før de skal gjennom en IVF behandling.